

Српска православна црква највероватније неће упутити позив папи Бенедикту XVI да присуствује прослави 1700 година Миланског едикта, 2013. године у Нишу, јер о томе није постигнута сагласност Сабора, речено је Тањугу у Српској патријаршији.

Папа би можда и добио позив да је приликом посете Хрватској, овог викенда, обишао Јасеновац и одао пошту жртвама концентрационог логора у којем је, према најчешће цитираним подацима и извештају Комисије за утврђивање истине о том логору, убијено 700.000 Срба и око 100.000 Јевреја и Рома.

Како се то није догодило, а поглавар Римокатоличке цркве обишао гроб хрватског кардинала Алојзија Степинца, коме је после Другог светског рата суђено због сарадње са нацистима, извесно је да ће "позив папи за долазак у Србију морати да сачека нека друга времена", наводе у Патријаршији.

Папин претходник Јован Павле Други је 1998. године прогласио Степинца "блаженим", а верници у Хрватској сада очекују и да буде проглашен свецем.

Званичан став СПЦ о питању учешћа папе на прослави у Нишу није данас било могуће добити, али "извор у Патријаршији" указује да на негативан став СПЦ упућује и календар догађаја.

Наиме, да позива папи за Ниш нема јасно је, кажу у СПЦ, већ и из чињенице да би сада за то било касно, јер протоколи највиших црквених великодостојника налажу да се њихове посете уговарају и по неколико година унапред.

(Танјуг)

Протест СПЦ Ватикану због Степинца

Свети архијерејски Синод СПЦ послао је, како се незванично сазнаје, писмо Ватикану у врло оштром тону протестујући због планираног папиног ходочашћа на гроб кардинала Алојзија Степинца. Писмо је, према тим сазнањима, прослеђено Светој столици уочи доласка Бенедикта Шеснаестог у Загреб. С његовом садржином сагласио се Свети архијерејски Сабор на заседању одржаном половином маја јер је програм папине посете Хрватској био познат месецима унапред.

Детаљније податке о томе како СПЦ гледа на недавни говор папе Бенедикта Шеснаестог о Алојзију Степинцу, кога је назвао бранитељем православних, личношћу узорног хуманизма који се супротставио усташком режиму бранећи Србе, Јевреје, Роме, патећи заједно с њима, јуче се званично нису могли добити у врху СПЦ.

Портпарол и члан Светог архијерејског Синода, владика бачки Иринеј, тренутно је ван земље, а како нам је објашњено, осим њега нико не може да даје изјаве. Коментаре није желео да даје ни митрополит црногорско-приморски Амфилохије, такође члан Синода у претходном сазиву.

Још једну незваничну информацију из Патријаршије пренела је јуче агенција Танјуг: неименовани саговорник изјавио је да због посете Степинчевом гробу, а заобилажења Јасеновца, папа неће бити позван на прославу 1700 година доношења Миланског едикта која ће се одржати у Нишу 2013. године. Такав исход, додуше, могао се наслутити и из изјаве коју је медијима дао владика бачки Иринеј по завршетку Сабора када је рекао да ће на прославу у Ниш бити позвани поглавари православних цркава, док ће остале хришћанске цркве представљати високе делегације.

Посета папе Бенедикта Шеснаестог гробу „контроверзног кардинала из Другог светског рата”, како га је назвао британски јавни сервис Би-Би-Си, у страним медијима наишла је на врло оштре оцене.

Елан Стениберг из Америчког удружења жртава холокауста навео је да је папа у праву

када проклиње злочиначке усташке војне снаге, али није у праву када одаје признање једном од његових заговарача, преноси америчка агенција АП.

Аустријска новинска агенција АПА цитирала је писмо Степинца од 28. априла 1941. године у којем он позива вернике да подрже нову државу и поглавника Анте Павелића, подсећајући на масовна убиства током Другог светског рата у Хрватској, као и да је Ватикан био детаљно информисан о томе. Реаговања страних медија пренео је и хрватски портал indeks.hr.

За једне светац и мученик, за друге блиски сарадник усташа, за Хрвате жртва комунистичког терора, за Србе ратни злочинац – немогуће је о Алојзију Степинцу дати јединствен одговор око којег би се сви сложили, као што је то немогуће и за многе друге историјске личности, каже историчар Предраг Марковић.

– Алојзије Степинац ће увек бити камен спотицања, као и „Олуја”. Он је, у ствари, спроводио општу политику Католичке цркве која није једноставна. Рецимо, у Пољској је Католичка црква била страшно прогоњена. С друге стране, папа Пије Дванаести, као ни Алојзије Степинац, никад се није оградио од холокауста. Католичка црква је у страху од комунизма била спремна да сарађује и са самим ђаволом, у овом случају то није само метафора. Њима се комунизам чинио као највећи противник – истиче Марковић.

Он наводи да је Степинац у последњој фази рата протествовао због услова у којима се људи транспортују у логоре, па се то види као знак његове бриге за Србе и Јевреје.

– Има делова Католичке цркве који тврде и да је покрштавање било мера спасавања. Они сматрају да су спасли главе онима које су се покатоличили. Није јасан ни Степинчев положај после Другог светског рата, у комунизму. Њему су комунисти нудили сарадњу, али је он то одбио и тада су почели да га прогоне – каже Марковић.

Алојзија Степинца је папа Јован Павле Други 1998. године прогласио блаженим. Упитан од новинара у Хрватској када би могла бити довршена канонизација Степинца, Федерико Ломбарди, портпарол Ватикана, нагласио је да поступак иде редовним током и да ће када он буде довршен, Алојзије Степинац вероватно бити проглашен светим. Комунистичке власти судиле су хрватском кардиналу због сарадње са усташким

режимом и осудиле га на 16 година затвора, што је касније преиначено у кућни притвор. Умро је у родном Крашићу 1960. године.

(Агенције)